

Vervolgcurcus Cognitieve gedragstherapie bij het jonge kind

Interventies gericht op hechting en speltherapie

Hoofddocent:

Mw.drs. M.D. Mostert-Uijterwijk

Gastdocent

Mw. Drs. M. Nijhoff-Huyse

Inleiding

Deze vervolgcursus is ontwikkeld voor de psychologen en pedagogen die de basis cursus hebben afgerond en zich willen specialiseren in het werken met jonge kinderen.

Algemene cursus oriëntatie

Deze cursus is bedoeld voor psychologen/ pedagogen die de opleiding tot gedragstherapeut volgen bij de VGCT en mogelijk (ook) een orthopedagoog generalistenopleiding volgen bij de NVO, de route voor kinder- en jeugdpsycholoog specialist bij het NIP en voor de SKJ registratie. Uitgangspunt is dat er voldoende kennis aanwezig is van ontwikkelingspsychologie en gedragstherapie. De cursus richt zich op hechting bij het jonge kind en hoe de hechting de dynamiek tussen de persoon en de ander ontwikkelt tot schemata.

Dit betekent dat de cursus zich in het eerste deel richt op de hechting, de systemische werkwijze van een gedragstherapeut die werkt met jonge gezinnen.

Daarnaast richt de cursus zich op speltherapie. De visie op speltherapie, het werken als gedragstherapeut in de speelkamer en het oefenen in vaardigheden voor de beginnende speltherapeut. Specifiek wordt er aandacht besteed aan schematherapie in de speelkamer.

Kernpunten cursus

De volgende onderwerpen komen aan bod:

- Verdiepende kennis van het cognitief gedragstherapeutisch proces;
- Kennis over hechting binnen een cognitief gedragstherapeutisch kader
- Opstellen van micro- en macroanalyses bij hechtingsproblematiek en persoonlijkheidsproblematiek
- Opbouwen, onderhouden en afsluiten van een CGT-behandeling en een adequate therapeutische werkrelatie bij complexe patiënten.
- Vaardigheden ontwikkelen als therapeut bij specifieke (gedragstherapeutische) interventies bij gedesorganiseerde hechting
- Vaardigheden ontwikkelen bij interventies gericht op disfunctionele opvattingen en kernovertuigingen.
- Kennis over ontwikkeling van spel bij kinderen
- Visie over speltherapie en gedragstherapie
- Vaardigheden ontwikkelen als therapeut om diverse problemen te behandelen in de speelkamer

Na afloop van de cursus:

1. heeft de cursist inzicht en de basisvaardigheid in het werken met ouders en kinderen met verstoorde hechting
2. heeft de cursist inzicht in indicatiestelling bij kinderen met verstoord en gedesorganiseerd hechtingsgedrag
3. heeft de cursist kennis over de verschillende technieken die gebruikt kunnen worden op US/UR niveau betreffende zelfbeeld en schema's
4. heeft de cursist vaardigheden ontwikkeld om binnen een CGT behandeling te werken aan zelfbeeld en schema's.
5. heeft de cursist vaardigheden ontwikkeld om in de speelkamer te werken
6. kan de cursist de geleerde technieken toepassen in de eigen praktijk;
7. kan de cursist op grond van (gedragstherapeutische) diagnostiek en indicatiestelling een individueel behandelplan opstellen, een behandeling uitvoeren, evalueren en afsluiten;
8. kan de cursist een adequate werkrelatie opzetten en onderhouden en waar nodig het systeem daarbij betrekken.

Casuïstiek

Naast de theoretische kennis die aangeboden wordt is het van belang om de toepassingen van de gedragstherapie te leren via casuïstiek. Deze casuïstiek kan een cursist meenemen of door de docent aangeboden worden (papier dan wel DVD).

Opzet van de cursus

Er is gekozen om transdiagnostisch te werken en de aandacht te richten op het jonge kind.

(Praktijk)opdrachten

- Tijdens de cursus worden praktijkopdrachten gegeven, zie draaiboek. Dit kunnen opdrachten zijn zoals het maken van BA en/ of FA maar ook andere oefeningen die ze thuis kunnen uitvoeren a.d.h.v. eigen casuïstiek.
- Daarnaast worden er a.d.h.v. casuïstiek rollenspelen/ analyses of specifieke interventies geoefend waarbij er een specifiek observatieschema gebruikt wordt (per techniek en per doel van het rollenspel) dat door de docent is ontwikkeld

Bijeenkomsten en werkwijze

Tijdens de cursus wordt grotendeels tijd besteed aan de specifieke gedragstherapeutische en cognitieve technieken. Naast kennisoverdracht d.m.v. presentatie zal veel gebruik gemaakt worden van demonstratie en rollenspel. Er zal tevens gebruikt gemaakt worden van (ingebrachte) casuïstiek. De cursisten gaan de specifieke vaardigheden oefenen om hun therapeutische vaardigheid te vergroten.

Toetsing

Binnen deze cursus gebeurt dit op een aantal manieren:

- Voorafgaande aan de cursus dient de cursist een opname te maken van een sessie. Hij of zij kan kiezen tussen drie soorten opnames;
  1. een opname van een spelsessie tussen ouders en kind. Van belang is dat er vragen zijn over de kwaliteit van de hechting, waarbij gevraagd wordt aan de ouders om met het kind te spelen; eerst 10 minuten moeder en kind, dan 10 minuten vader en kind en dan beide ouders met kind 10 minuten samen spelen.
  2. Een opname van een sessie met een jong kind in de speelkamer. Belangrijk is het doel van de therapeutische sessie en de vragen vooraf in te leveren.
  3. Een opname tussen ouder en kind waarbij gespeeld wordt. Hierbij is het van belang dat er sprake is van een verstoorde relatie
- Presentie. Bij afwezigheid dient de cursist een vervangende opdracht te maken.
- Kennistoets hechting en vaardigheidstoetsen

Literatuur

De cursisten dienen bekend te zijn en in het bezit te zijn van:

- > Korrelboom, C.W., Broeke, E. ten (2014), *Geïntegreerde cognitieve gedragstherapie*. Bussum: Coutinho,
- > Broeke, E. ten, Heiden, C. van der, Meijer, S., & Hamelink, H., (2008) *Cognitieve therapie: de basisvaardigheden*. Amsterdam: Boom, ISBN 978 90 850 65999.
- > Cladder, H. e.a. (2018) *Methoden en technieken van gedragstherapie bij kinderen en jeugdigen*, BSL, 2018,

Aan te schaffen literatuur voor deze cursus

- > Nelleke van der Boon; modified interaction guidance; interventie bij gedesorganiseerde hechting en trauma (2017) ISBN: 9789036818568
- > Cladder, Nijhoff-Huyse en mUlder *Cognitieve gedragstherapie met kinderen en jeugdigen* (2020) ISBN 978-90-430-3675-7

Aanvullende literatuur (artikelen) worden als bijlagen van dit draaiboek aangeboden via de leeromgeving